

Finanse przedsiębiorstw

**PRACE NAUKOWE
UNIWERSYTETU EKONOMICZNEGO
WE WROCŁAWIU
nr 98**

**RESEARCH PAPERS
OF WROCŁAW UNIVERSITY
OF ECONOMICS
No. 98**

Finanse przedsiębiorstw

Redaktor naukowy
Adam Kopiński

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2010

Senacka Komisja Wydawnicza

*Zdzisław Pisz (przewodniczący),
Andrzej Bąk, Krzysztof Jajuga, Andrzej Matysiak, Waldemar Podgórski,
Mieczysław Przybyła, Aniela Styś, Stanisław Urban*

Recenzenci

Leszek Dziawgo, Jerzy Różański, Maria Sierpińska, Andrzej Szopa, Dariusz Zarzecki

Redakcja wydawnicza

Dorota Pitulec, Joanna Świrska-Kortub

Redakcja techniczna

Barbara Łopusiewicz

Korekta

Barbara Cibis

Skład i łamanie

Małgorzata Czupryńska

Projekt okładki

Beata Dębska

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2010

ISSN 1899-3192

ISBN 978-83-7695-001-3

Spis treści

Wstęp	11
Adam Adameczyk: Ocena wartości informacyjnej (poznawczej) indeksu B jako miary wpływu opodatkowania dochodu na opłacalność inwestycji w działalność B+R	13
Bogumiła Brycz, Tadeusz Dudycz: Równoważność modeli wyceny przedsiębiorstwa na podstawie zdyskontowanych przepływów pieniężnych	22
Michał Buszko: Złoto jako rodzaj alternatywnej inwestycji w okresie zawrotań na rynkach finansowych	35
Ewa Dziawgo: Własności asymetrycznych opcji potęgowych	48
Anna Feruś: The use of DEA method in evaluating credit risks of companies in order to obtain their proper credit score	62
Mateusz Folwarski: Polskie klasyczne metody wczesnego ostrzegania przed upadłością – zastosowanie na rynku bankowym	71
Justyna Franc-Dąbrowska, Małgorzata Porada-Rochoń: Determinanty oddziałujące na rentowność kapitału własnego przedsiębiorstw rolniczych	79
Tamara Galbarczyk: Kredyty bankowe dla przedsiębiorstw na tle innych form finansowania zewnętrznego	89
Michał Grudziński: Metody porównawcze w wycenie przedsiębiorstw – błędy, kontrowersje, standardy	98
Aleksandra Grzech: Model procesu decyzyjnego funduszy <i>venture capital</i> w kontekście teorii podejmowania decyzji	105
Jolanta Iwin-Garzyńska: Symptomy kryzysu a struktura finansowania przedsiębiorstw polskich	115
Jacek Jaworski: Wycena małych przedsiębiorstw w warunkach polskich	126
Wiesław Kąkol: Procedura szacowania wartości przedsiębiorstwa na podstawie analizy wariantów strategicznych	134
Patrycja Kowalczyk: Produkty ubezpieczeniowe a ryzyko kredytowe wiarytelności hipotecznych	141
Mirosław Krajewski: Ocena rentowności przedsiębiorstw w aspekcie płynności finansowej	153
Marzanna Lament: Wynik finansowy jako przedmiot polityki rachunkowości w zakładzie ubezpieczeń	162
Monika Marcinkowska: Zobowiązania jako element funduszy własnych banku	171

Magdalena Mądra: Determinanty kapitału obrotowego netto w gospodarstwach rolniczych	182
Agnieszka Opalka: Źródła wartości przedsiębiorstw – wybrane aspekty teoretyczne	193
Paweł Oźga: Sposoby optymalizacji kosztów strategii zabezpieczających	201
Agnieszka Parkitna, Arkadiusz Górski: Kapitał własny – wybrane zagadnienia	213
Rafał Parvi: Wpływ kredytowania na sytuację finansową wybranych podmiotów gospodarczych	224
Rafał Parvi: Zastosowanie modeli analizy dyskryminacyjnej E.I. Altmana, J. Gajdki i D. Stosa do prognozowania poprawności zaciągnięcia kredytu przez podmioty gospodarcze	233
Artur Paździor: Wpływ premii za ryzyko na opłacalność przedsięwzięć inwestycyjnych	244
Maria Paździor: Czynniki kształtujące wartość współczesnego przedsiębiorstwa	253
Katarzyna Prędkiewicz: Wielkość przedsiębiorstwa a płynność finansowa – wyniki badań empirycznych	261
Waldemar Rogowski, Kamila Leszczyńska: Możliwość pozyskiwania informacji o kapitale intelektualnym z raportów rocznych wybranych spółek z GPW w Warszawie	276
Anna Rosa: Znaczenie banków spółdzielczych w finansowaniu działalności przedsiębiorstw w Polsce	284
Tomasz Schabek, Jerzy Gajdka, Janusz Brzeszczyński: Zarządzanie zyskiem w polskich spółkach giełdowych	291
Rafał Siedlecki: Wyznaczanie sygnałów ostrzegawczych metodą pasm strategicznych na przykładzie spółki Krosno SA	299
Tomasz Słoński: Uwzględnienie sposobu redystrybucji przepływów pieniężnych w kalkulacji wartości odsetkowych tarcz podatkowych w metodzie skorygowanej wartości bieżącej (APV)	309
Artur Stefański, Emilia Stola: Wpływ zmienności kursów walutowych na ryzyko kredytowe banków	318
Andrzej Szopa: Opcje jako instrument hedgingu – kilka scenariuszy	330
Piotr Szymański: Zastosowanie metod dochodowych w standardach wyceny biznesowej (wyceny przedsiębiorstw i kapitału własnego)	338
Emil Ślęzak: Cykliczność podaży kredytów dla sektora MŚP w Polsce w perspektywie średniookresowej	348
Jacek Welc: EBITDA oraz EBIDA jako uproszczone miary operacyjnych przepływów pieniężnych na przykładzie spółek notowanych na GPW	358
Zofia Wilimowska, Joanna Szczepańska: <i>Cash-Flow-at-Risk</i> w ocenie ryzyka inwestycji	367

Zofia Wilimowska, Danuta Seretna-Salamaj: Dynamiczne kształtowanie struktury kapitałowej przedsiębiorstwa z uwzględnieniem zobowiązań krótkoterminowych	376
Robert Wolański: Cechy małych i średnich przedsiębiorstw a polityka kredytowa banków – wzajemne relacje	388
Elżbieta Maria Wrońska: Rentowność i płynność finansowa a wypłaty dywidend gotówkowych	397
Mirosław Wypych: Analiza czynnikowa rentowności i płynności finansowej przedsiębiorstw przemysłowych – ujęcie statystyczne	404
Mirosław Wypych: Wypłata dywidendy a uszczuplenie kapitału w polskich spółkach giełdowych	413
Dariusz Zarzecki: Wpływ gwarancji zatrudnienia na wartość udziałów. Zarys problemu	422
Danuta Zawadzka, Roman Ardan: Modelowe ujęcie czynników pozacenowych wpływających na prawdopodobieństwo ubiegania się o kredyt bankowy przez małe przedsiębiorstwa	430
Aleksandra Zygmunt: Determinanty struktury kapitału przedsiębiorstw należących do branży przemysłu elektromaszynowego (w świetle badań empirycznych)	442

Summaries

Adam Adamczyk: Evaluation of the B-index as a measure assessing the influence of income taxation on R&D profitability	21
Bogumiła Brycz, Tadeusz Dudycz: Equivalence of valuation models of an enterprise based on discounted cash flows	34
Michał Buszko: Gold as an alternative investment in times of financial markets disturbances	47
Ewa Dziawgo: Properties of asymmetric power options	61
Anna Feruś: Zastosowanie metody DEA do oceny ryzyka kredytowego przedsiębiorstw w ramach credit-scoringu	70
Mateusz Folwarski: Polish classical methods for forewarning against a collapse and their application to financial markets	78
Justyna Franc-Dąbrowska, Małgorzata Porada-Rochoń: Factors influencing return on equity in agricultural enterprises	88
Tamara Galbarczyk: Bank credits for companies as compared with other forms of external funding	97
Michał Grudziński: Comparative methods in business valuation – mistakes, controversies, standards	104
Aleksandra Grzech: The model of decision-making process of venture capital funds in the context of decision-making theory	114

Jolanta Iwin-Garzyńska: Symptoms of a crisis versus financial structure of Polish corporations	125
Jacek Jaworski: Small business valuation under Polish conditions	133
Wiesław Kąkol: Company valuation procedure based on alternative strategy analysis	140
Patrycja Kowalczyk: Insurance products and credit risk of mortgage liabilities	152
Mirosław Krajewski: The evaluation of companies profitability in terms of financial liquidity	161
Marzanna Lament: The financial result as the accounting policy subject in an insurance company	170
Monika Marcinkowska: Debt as bank's own funds component	181
Magdalena Mądra: The determinants of working capital management in agriculture farms	192
Agnieszka Opalka: Sources of value of enterprises – selected theoretical aspects	200
Paweł Oźga: Optimizing costs of hedging strategies.....	212
Agnieszka Parkitna, Arkadiusz Górski: Own capital – selected issues	223
Rafał Parvi: The influence of crediting on the financial situation of chosen economic entities	232
Rafał Parvi: The use of the models of discriminant analysis by E.I. Altman, J. Gajdka and D. Stos to prove the correctness of the decision of taking a credit	243
Artur Paździor: The influence of the risk premium on the efficiency of investment projects	252
Maria Paździor: Factors influencing a contemporary company's value	260
Katarzyna Prędkiewicz: The size of a company and financial liquidity – the results of empirical research	275
Waldemar Rogowski, Kamila Leszczyńska: The possibility of acquiring information about intellectual capital from annual reports of companies quoted on Warsaw Stock Exchange	283
Anna Rosa: The role of co-operative banks in financing of enterprises in Poland	290
Tomasz Schabek, Jerzy Gajdka, Janusz Brzeszczyński: Earnings management in the Polish stock market companies.....	298
Rafał Siedlecki: Financial warning signals estimation based on the method of strategic bands on the example of Krosno SA	308
Tomasz Słoński: Considering the way of free cash flow redistribution in the calculation of tax shield interest value in the method of adjusted present value (APV).....	317
Artur Stefański, Emilia Stola: The influence of currency fluctuations on banks' credit risk	329

Andrzej Szopa: Options as hedging instruments – a few scenarios.....	337
Piotr Szymański: Income approach in business valuation standards (valuation of companies and equity)	347
Emil Ślązak: Medium term bank loan supply cycle in SME sector in Poland	357
Jacek Welc: EBITDA and EBIDA as simplified measures of operating cash flows in the case of companies listed on Warsaw Stock Exchange	366
Zofia Wilimowska, Joanna Szczepańska: Cash-Flow-at-Risk – investment risk assessment	375
Zofia Wilimowska, Danuta Seretna-Salamaj: Dynamic modeling capital structure of an enterprise including current liabilities	387
Robert Wolański: Features of small and medium enterprises versus credit policy of banks – mutual relation	396
Elżbieta Maria Wrońska: The significance of profitability and liquidity in dividend decisions	403
Mirosław Wypych: An analysis of profitability and financial liquidity factors of industrial enterprises – a statistical approach	412
Mirosław Wypych: Dividend payment versus equity decreasing in the Polish stock-listed companies	421
Dariusz Zarzecki: Employment guarantees versus the valuation of business interest. An outline of the problem	429
Danuta Zawadzka, Roman Ardan: A modeling approach to non-price factors affecting the probability of applying for bank credit by small businesses	441
Aleksandra Zygmunt: The determinants of capital structure in electromachine-building companies. Empirical research	449

Wstęp

W warunkach poprawy koniunktury gospodarczej i nasilającej się w związku z tym konkurencji prowadzenie działalności gospodarczej wymaga od menedżerów finansowych umiejętności ciągłego analizowania finansowych aspektów tej działalności oraz elastycznego i efektywnego zarządzania jego zasobami przy uwzględnieniu wpływu szeroko rozumianego otoczenia politycznego i społeczno-gospodarczego.

Ożywienie gospodarcze i nowe warunki gospodarowania przedsiębiorstw, szczególnie związane z narastającymi deficytami i długami publicznymi nawet bogatych państw, nakładają na zarządzających obowiązek znajomości sfery zarządzania finansami zarówno w skali mikro-, jak i makroekonomicznej. Warunki te wymuszają jeszcze większą koncentrację zarządzania finansami na problemach planowania i budżetowania, kształtowania struktury kapitału przedsiębiorstwa, a następnie zarządzania jego kapitałami obrotowymi w taki sposób, aby pomnażać bogactwa właścicieli kapitału i przyczyniać się do wzrostu ogólnego dobrobytu całych społeczności. Tym zagadnieniom poświęcone są artykuły opublikowane w niniejszym zeszycie Prac Naukowych. Problematyka poruszana w przedstawionych tekstach dotyczy obszarów zarządzania finansami przedsiębiorstwa, takich jak: kapitały przedsiębiorstwa, źródła pozyskania kapitałów oraz ich optymalizacja z punktu widzenia maksymalizacji zysków i pomnażania wartości przedsiębiorstwa, kredyty jako główne, obce źródło finansowania działalności, ryzyko kredytowe i ocena zdolności kredytowej przedsiębiorstw, rola instrumentów finansowych i pochodnych w zarządzaniu finansami, wycena wartości przedsiębiorstwa i zarządzanie wartością, ocena kondycji finansowej i jej rola w zarządzaniu finansami.

Artykuły wchodzące w skład niniejszej publikacji są związane z coroczną konferencją „Zarządzanie finansami – teoria i praktyka”, która jest organizowana przez Katedrę Finansów Publicznych i Międzynarodowych oraz Katedrę Finansów Przedsiębiorstwa i Zarządzania Wartością Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Gromadzi ona blisko 100 pracowników naukowych z różnych ośrodków akademickich w Polsce, gości zagranicznych, a także przedstawicieli praktyki gospodarczej. Koncepcja konferencji ewoluje z wąskiego niegdyś ujęcia, zarządzanie finansami firm, do ujęcia szerszego, którego istotą jest objęcie różnych dziedzin, w ramach których zaradzanie finansami ma duże znaczenie. Dotyczy to zarówno finansów centralnych (rządowych), finansów samorządów lokalnych, służb publicznych, jak też finansów wielu innych organizacji o specyficznym charakterze.

W opublikowanym zbiorze materiałów konferencyjnych dokonany został podział na artykuły dotyczące zarządzania finansami przedsiębiorstw oraz na artykuły dotyczące finansów publicznych i międzynarodowych, w tym międzynarodowego

rynku finansowego. W skład niniejszego zbioru wchodzi 45 artykułów z szerokiego spektrum tematycznego zgrupowanego wokół problematyki zarządzania finansami.

Jako redaktor naukowy książki w imieniu autorów i własnym wyrażam głęboką wdzięczność recenzentom – Pani prof. dr hab. Marii Sierpińskiej oraz Panom prof. dr. hab. Leszkowi Dziawgo, dr. hab. Jerzemu Różańskiemu, prof. UŁ, dr. hab. Andrzejowi Szopie, prof. UJ, dr. hab. Dariuszowi Zarzeckiemu, prof. US – za cenne uwagi, które pozwoliły nadać publikacji lepszy kształt. Jako kontynuator wspaniałego, rozpoczętego 10 lat temu przedsięwzięcia naukowego chciałbym w tym miejscu wyrazić podziękowanie jego twórcy, Panu Profesorowi Wiesławowi Plucie, za dotychczasowe kierownictwo naukowe cenionej w środowisku konferencji „Zarządzanie finansami – teoria i praktyka”, życząc jednocześnie wszelkiej pomyślności i dalszych osiągnięć w działalności naukowo-dydaktycznej.

Adam Kopiński